

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การให้ความคุ้มครองในสวัสดิภาพและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในสังคม เป็นภารกิจพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐไม่ว่าประเทศนั้นจะมีรูปแบบการปกครองในระบบใด โดยทั่วไปจะอยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจ เนื่องจากตำรวจเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมนั้นๆ เป็นหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ 24 ชั่วโมงต่อวัน เพื่อให้การบริการแก่ประชาชนในสังคม และบุคลิกภาพเป็นด่านแรกที่ประชาชนมองเห็นด้วยตาในตัวตำรวจ ทั้งบุคลิกภาพภายในและบุคลิกภาพภายนอก เมื่อประชาชนมองเห็นแล้วไม่ดี ก็จะส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธาและเกิดทัศนคติที่ไม่ดีกับตำรวจ การปฏิบัติงานของตำรวจก็จะยากขึ้น เพราะปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธระหว่างบุคคลคือ บุคลิกภาพ ดังนั้น การพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่องค์กรตำรวจ ควรตระหนักและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเร่งด่วนให้ทันกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง ซึ่งการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน 2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน 3 เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ที่พัฒนาขึ้น โดยได้ดำเนินการวิจัยตามวิธีการและขั้นตอนตามลำดับ สรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบจำลอง

ตอนที่ 3 ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาบุคลากรภาพตำรวจที่พึงประสงค์ ของชุมชน

จากการศึกษาข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานในการสร้างรูปแบบภาคสนาม จากผู้นำชุมชน ในอำเภอหนอง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากตำรวจต้นแบบ และจากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง กับปัญหา ความต้องการ ข้อจำกัดของการพัฒนาบุคลากรภาพตำรวจที่จะเปลี่ยนลักษณะ พฤติกรรมที่แสดงออกทั้งภายในและภายนอกให้ประชาชนเชื่อถือศรัทธาและเกิดทัศนคติที่ดีกับ ตำรวจ ที่ผ่านมานั้น พบว่าข้อมูลภาคสนามได้ชี้ให้เห็นว่าถึงแม้ตำรวจชั้นประทวน ได้ผ่านการศึกษา โรงเรียนพลตำรวจหรือ โรงเรียนนายสิบปัจจุบัน แต่เมื่อจบการศึกษาออกมาแล้วและต้องมาปฏิบัติ หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง นั้น ยังมีปัญหาด้านความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาบุคลากร ภาพนอก และบุคลากรภายใน และการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจนั้นกลับพบว่ามีปัญหา ในการ ใช้ทักษะการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย การใช้กิริยามารยาท และทักษะการพูดในที่ชุมชน ในขณะที่ทั้งชุมชนและตำรวจมีความต้องการให้มีการพัฒนาบุคลากรภาพตำรวจมาก ซึ่งผลการวิจัย ดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาในเชิงพัฒนาที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน และปัญหา เหล่านี้สามารถเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่ และดำรงอยู่ในอนาคตอย่างแน่นอนถ้าไม่ได้รับแก้ไขพัฒนา ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรให้ทันหรือรองรับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการใช้วิธีการพัฒนาโดยการปฏิบัติตามรูปแบบเป็นแนวทาง ที่เหมาะสมทางหนึ่ง ที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถพัฒนาบุคลากรภาพตำรวจให้เป็นที่พึงประสงค์ ของชุมชนได้ในที่สุด

ผลจากจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาจาก นโยบายโครงสร้างของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ และผลการวิจัยการพัฒนาบุคลากรภาพที่ผ่านๆ มา พบว่าตำรวจมีข้อจำกัดและปัญหา ที่มาจากลักษณะส่วนบุคคล การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นตำรวจ มุ่งคัดเลือกคนที่มีความรู้ทางวิชาการ มากกว่าการคัดเลือกคนดีและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ข้อจำกัดและ ปัญหาในการพัฒนาบุคลากรภาพให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลภาคสนาม และชี้ให้เห็นว่าปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นจากปัญหาความรู้ของตำรวจเป็นสำคัญเพราะตำรวจส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรภาพให้สามารถปฏิบัติงาน ในหน้าที่ตำรวจให้ประชาชนมีความพึงพอใจได้

ดังนั้นการที่จะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถพัฒนาบุคลากรภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนได้ ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเหล่านี้ได้รับการปฏิบัติการพัฒนาซึ่งเป็น วิธีการหนึ่งที่จะพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการ พัฒนาบุคลากรภาพภายนอกและพัฒนาบุคลากรภาพ

ภายใน ในลักษณะฝึกปฏิบัติการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การตระหนัก เกิดเจตคติที่ดี มีทักษะในการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้องค์กรตำรวจมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นต่อไป

สรุป

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาเป็นสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการสร้างรูปแบบผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยเก็บข้อมูลภาคสนาม และศึกษาข้อมูลจากเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปผลได้ ดังนี้

1. ข้อมูลภาคสนาม

ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้เก็บข้อมูล โดยการสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากผู้นำชุมชน ในอำเภอหนอง จังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับประเด็นในการศึกษามี 6 ประเด็น คือ ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพของตำรวจ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ทางด้านจิตใจ หรือบุคลิกภาพภายใน ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพของตำรวจที่ต้องพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไขทางด้านร่างกายหรือบุคลิกภาพภายนอก ปัญหาเกี่ยวกับ ความต้องการบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของท้องถิ่นชุมชนที่ประกอบด้วยพฤติกรรม ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการพัฒนาบุคลิกภาพภายในหรือทางด้านจิตใจและบุคลิกภาพภายนอกหรือทางด้านร่างกาย ให้สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ปัญหาเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาบุคลิกภาพภายในหรือทางด้านจิตใจ และบุคลิกภาพภายนอกหรือด้านร่างกาย ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการสร้างรูปแบบในการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน และ โดยการสัมภาษณ์ตำรวจต้นแบบ สำหรับประเด็นในการศึกษามี 6 ประเด็นหลัก คือ บุคลิกภาพภายนอกและบุคลิกภาพภายในที่ตำรวจแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ประชาชนหรือชุมชนพอใจ และมีความสำคัญ แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพในฐานะตำรวจ บุคลิกภาพที่ดีของตำรวจ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ตำรวจที่มีบุคลิกภาพที่ควรได้รับการยกย่อง ข้อมูลเกี่ยวกับ การประพฤติปฏิบัติตนในความสำเร็จของตำรวจอาชีพ ตามหลักประพฤติปฏิบัติตนในการครองตน ครองคน และครองงาน และ ข้อเสนอแนะในประเด็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าตำรวจมีปัญหาด้านความรู้ เจตคติและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ และ โอกาสการได้พัฒนาน้อย ทั้งบุคลิกภาพภายนอก ด้านความพร้อมของร่างกาย ด้านกิริยาท่าทาง ด้านการเจรจา ด้านการแต่งกายและการพัฒนาบุคลิกภาพภายใน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาวิชาชีพ ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านปฏิสัมพันธ์ในสังคม ในขณะที่มีความต้องการให้เข้าปฏิบัติการพัฒนา บุคลิกภาพภายนอก และบุคลิกภาพภายในมาก

2. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาจากนโยบายโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผลการวิจัยการพัฒนานุคลิกภาพที่ผ่านๆ มา ผลจากการศึกษาพบว่าตำรวจมีข้อจำกัดและปัญหาที่มาจากลักษณะส่วนบุคคล ในเรื่องระดับความรู้ ระดับการศึกษา ไม่ได้ได้รับการพัฒนาเพื่อพัฒนานุคลิกภาพ ขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนานุคลิกภาพที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นตำรวจ มุ่งคัดเลือกคนที่มีความรู้ทางวิชาการมากกว่า การคัดเลือกคนดีและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ โอกาสในการพัฒนานุคลิกภาพตำรวจมีน้อยมาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ข้อจำกัดและปัญหาในการพัฒนานุคลิกภาพให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงกำหนดปัญหาและความจำเป็นในการสร้างรูปแบบการพัฒนานุคลิกภาพตำรวจให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน ในประเด็นหลัก คือการพัฒนานุคลิกภาพภายนอกและการพัฒนานุคลิกภาพภายใน ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพร้อมของร่างกาย ด้านกิริยาท่าทาง ด้านการเจรจา ด้านการแต่งกาย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาวิชาชีพ ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งประเด็นเหล่านี้จะนำไปใช้ในการวิจัยขั้นต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบจำลอง

1. การสร้างรูปแบบโครงสร้าง

ผู้วิจัยกำหนดให้รูปแบบมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน สภาพปัญหาและความจำเป็น จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และหน่วยพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหาวิชา กิจกรรมและวิธีการ สื่อประกอบ การประเมินผล

1.1 สภาพปัญหาและความจำเป็นได้มาจากการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนโยบายโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผลการวิจัยการพัฒนานุคลิกภาพที่ผ่านๆ มา แต่จากผลการสำรวจข้อมูลภาคสนาม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าตำรวจมีปัญหาด้านความรู้ เจตคติและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนานุคลิกภาพ และโอกาสการได้พัฒนาน้อย จึงมีความต้องการที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการในประเด็นหัวข้อต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนานุคลิกภาพมาก จึงเห็นว่าการปฏิบัติการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการพัฒนานุคลิกภาพตำรวจให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชนได้ ดังนั้นจึงนำสภาพปัญหาและความต้องการดังกล่าวมากำหนดเป็นความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ โดยหวังว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ผ่านการปฏิบัติการ

แล้วจะเป็นทรัพยากรบุคคลในองค์กรตำรวจที่มีบุคลิกภาพในการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่พึงพอใจของชุมชน และส่งผลต่อภาพลักษณ์ของตำรวจต่อไป

1.2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เข้าร่วมการปฏิบัติการตามรูปแบบแล้วจะเป็นตำรวจที่มีบุคลิกภาพในการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่พึงพอใจของชุมชน เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำมากำหนดเป็นสภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างรูปแบบมีประเด็นต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งไม่อาจนำมาใช้เป็นกรอบในจุดมุ่งหมายของรูปแบบได้ทั้งหมด เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานี้เป็นรูปแบบที่ใช้ไปปฏิบัติการในระยะสั้น ใช้เวลาปฏิบัติการ 5-7 วัน เท่านั้น และหากใช้เวลาในการปฏิบัติการนานกว่านี้ก็ ไม่เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นจุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้จึงเป็นเพียงจุดมุ่งหมายพื้นฐานหรือเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจในลำดับต่อไป

1.3 หน่วยพัฒนา ที่กำหนดในการสร้างรูปแบบมีจำนวน 2 หน่วยพัฒนาด้วยกัน คือ หน่วยพัฒนาที่ 1 เรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอก เรื่อง ความพร้อมของร่างกาย กิริยาท่าทางการเจรจา การแต่งกาย และหน่วยพัฒนาที่ 2 เรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจ ด้านจรรยาวิชาชีพ ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งทั้ง 2 หน่วยพัฒนาเป็นการเลือกจัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรูปแบบ สำหรับองค์ประกอบของหน่วยพัฒนาแต่ละหน่วยประกอบด้วย

1.3.1 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดโดยพิจารณาจากสภาพปัญหาและความจำเป็นและคาดหวังว่าหากได้ดำเนินการปฏิบัติการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายเหล่านี้แล้ว จะสามารถแก้ปัญหาด้านความรู้ การปฏิบัติ และสามารถสนองตอบความต้องการของตำรวจและชุมชนได้ โดยจุดมุ่งหมายเหล่านี้สามารถประเมินได้ทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติการ แต่บางข้อบางประเด็นอาจจะต้องใช้เวลาในการติดตามผลเนื่องจากจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในแต่ละหน่วยพัฒนาต้องการให้ผู้เข้าร่วมการปฏิบัติการเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านความรู้ เจตคติและทักษะ ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์ และหลักการเรียนรู้ของบลูม (Bloom)

1.3.2 เนื้อหาวิชา ในการกำหนดเนื้อหาวิชา ผู้วิจัยได้ยึดจุดมุ่งหมายของรูปแบบและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของหน่วยพัฒนาแต่ละหน่วยพัฒนา โดยคาดหวังว่าเมื่อผู้เข้าร่วมการปฏิบัติการได้ผ่านการเรียนรู้เนื้อหาเหล่านี้แล้ว จะสามารถนำความรู้ไปใช้ในพัฒนาบุคลิกภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตำรวจที่ดีอันจะนำไปสู่ความพึงพอใจของประชาชนในชุมชน แต่เนื่องจากเวลาปฏิบัติการมีจำกัด และความจำเป็นของระดับการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องไม่เท่ากัน จึงอาจทำให้ไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาได้ทุกเรื่อง และการเรียงลำดับเนื้อหาวิชาไม่ต่อเนื่องไปบ้าง ทั้งนี้ผู้วิจัย

ได้คำนึงถึงสภาพปัญหาและความจำเป็น จุดมุ่งหมายของรูปแบบ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของแต่ละหน่วยพัฒนา และเนื้อหาบางส่วนที่สำรวจมีความรู้อยู่แล้วจึงไม่ได้บรรจุไว้ในรูปแบบ

1.3.3 กิจกรรมและวิธีการ ผู้วิจัยได้ยึดเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเป็นหลัก โดยคาดหวังว่ากิจกรรมและวิธีการปฏิบัติที่กำหนดขึ้นเป็นสื่อกลางนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเกิดการเรียนรู้กันเองในกลุ่มผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ และเกิดการเรียนรู้โดยการกระทำ เป็นที่น่าสังเกตว่าบางเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมและวิธีการปฏิบัติไว้หลายๆ กิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสมกับชุมชนท้องถิ่นในการนำรูปแบบนี้ไปใช้จริง

1.3.4 สื่อประกอบการปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ยึดเนื้อหา กิจกรรมและวิธีการปฏิบัติเป็นหลักในการเลือกใช้สื่อ โดยพยายามกำหนดสื่อประกอบการปฏิบัติไว้หลายๆ ประเด็น เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และงบประมาณในการดำเนินการปฏิบัติการ นอกจากนี้สื่อประกอบการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในรูปแบบแล้วยังมีสื่ออีกหลายประเภทที่จะทำให้ผู้เข้าร่วมการปฏิบัติการสามารถเรียนรู้ได้ดี ดังนั้นผู้นำรูปแบบนี้ไปใช้จริงจะต้องคำนึงและเลือกใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดบนพื้นฐานของความเหมาะสม

1.3.5 การวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้คำนึงถึงจุดมุ่งหมายของรูปแบบและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของแต่ละหน่วยพัฒนาเป็นหลัก ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญเพราะจะทำให้ผู้ดำเนินการปฏิบัติการทราบว่าผู้เข้าร่วมปฏิบัติการบรรลุจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติการหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาประเมินต้องคำนึงและหาวิธีการให้เหมาะสม เพราะผู้เข้าร่วมปฏิบัติการที่เป็นสำรวจมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน เช่น อายุ ความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความประหม่า หากประเมินผลโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลสำหรับรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวัดผลไว้หลายวิธี เช่น การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การสังเกตจากการปฏิบัติ และสำรวจเจตคติซึ่งเป็นการประเมินผลก่อนและหลังการปฏิบัติการและระหว่างปฏิบัติการด้วย แต่ทั้งนี้ต้องระวังอย่าให้ผู้เข้ารับการปฏิบัติรู้สึกว่าตนเองต้องสอบเพื่อเอาคะแนน และการแสดงออกต่างๆ อย่างระหว่างการปฏิบัติถูกสังเกตโดยวิทยากรหรือผู้ดำเนินการปฏิบัติการ ดังนั้นการเลือกวิธีการประเมินต้องยืดหยุ่นอยู่ภายใต้จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของแต่ละหน่วยพัฒนา

2. การประเมินโครงสร้างรูปแบบ

รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ข้อมูลที่สำรวจภาคสนามและจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมและไม่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ภายในรูปแบบ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โครงร่างรูปแบบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีประโยชน์มาก โดยเฉพาะความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบในรูปแบบ ด้านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าคำตอบไปในทิศทางเดียวกัน คือ องค์ประกอบหลักของรูปแบบมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับเห็นด้วย ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยมีน้อยมาก จึงทำให้ค่า IOC อยู่ในระดับเห็นด้วย สำหรับรายละเอียดคำตอบและข้อเสนอแนะที่ควรนำมากล่าวถึงคือ ด้านจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับการวัดประเมินผลต้องกำหนดให้ชัดเจนและสอดคล้องกัน สามารถวัดและประเมินได้จริงๆ ด้านเนื้อหาวิชาแต่ละประเด็นอย่าให้ละเอียดเกินไป เพราะผู้เข้าร่วมการปฏิบัติการมีข้อจำกัดในการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาต้องพยายามให้เป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้และมีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ได้จริง กิจกรรมและวิธีการตลอดจนสื่อประกอบต้องมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ที่ต้องเน้น คือ กระบวนการเรียนรู้โดยการกระทำ การมีส่วนร่วม ตลอดจนสามารถยืดหยุ่นได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้นในรูปแบบควรกำหนดกิจกรรมและวิธีการ สื่อประกอบการปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถเลือกปรับใช้ได้เหมาะสม ส่วนวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน โครงร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ จะพบปัญหาอุปสรรคของผู้วิจัย คือ คำตอบที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญจะตอบในคำถามที่เป็นปลายปิดตามระดับความคิดเห็นที่ตนมี แต่คำถามปลายเปิดที่ขอข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบมีจำนวนน้อย ซึ่งผลที่ได้รับมีประโยชน์ต่อการสร้างรูปแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การปรับปรุงและแก้ไข โครงร่าง

ในการปรับปรุงแก้ไข โครงร่างรูปแบบ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบฉบับโครงร่างมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยในหน่วยพัฒนาได้ยึดความจำเป็นพื้นฐาน จุดมุ่งหมายของรูปแบบเป็นหลัก ดังนั้นข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญบางประเด็นผู้วิจัยไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขรูปแบบได้ เพราะยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัย และจะทำให้เนื้อหาสาระมีความยาวละเอียดมาก และเห็นว่าไม่เหมาะสมสำหรับรูปแบบที่มีการปฏิบัติการระยะสั้น จึงไม่สามารถนำเอาความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะมาใช้ในการปรับปรุงรูปแบบได้ทั้งหมด แต่จะเป็นข้อคิดเห็นที่สามารถนำไปใช้สร้างรูปแบบได้ในโอกาสต่อไป

สรุป

ในการพัฒนารูปแบบจำลองได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนามที่มีปัญหาและความต้องการมาก มาพิจารณาประกอบกับการศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดความจำเป็นในการสร้างรูปแบบการพัฒนาบุคลากรตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน โดยการสร้างโครงร่างรูปแบบให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการสร้างรูปแบบดังกล่าว และแนวทางในการสร้างรูปแบบ จึงทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วย ปัญหาและความจำเป็น จุดมุ่งหมายของรูปแบบ หน่วยพัฒนา มี 2 หน่วย คือ หน่วยพัฒนาที่ 1 หน่วยพัฒนาบุคลากรภายนอก และหน่วยพัฒนาที่ 2 หน่วยพัฒนาบุคลากรภายใน ซึ่งในแต่ละหน่วยพัฒนาจะประกอบด้วย จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหาวิชา กิจกรรมและวิธีการ สื่อประกอบ และการประเมินผล เมื่อสร้างรูปแบบเรียบร้อยแล้วก่อนนำไปทดลองใช้ปฏิบัติการจริง ได้นำโครงร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง และนำคะแนนมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เกณฑ์ผ่านค่า IOC ต้อง ≥ 0.5 ขึ้นไป ผู้วิจัยได้นำผลค่า IOC มาพิจารณาประกอบกับข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ พบว่าโครงร่างรูปแบบทั้งด้านปัญหาและความจำเป็น จุดมุ่งหมายของรูปแบบ หน่วยพัฒนาและส่วนประกอบย่อยๆ ของแต่ละหน่วยพัฒนา มีความเหมาะสมและสอดคล้อง ภายในรูปแบบระดับเห็นด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข โดยยึดแนวทางการสร้างรูปแบบและจุดมุ่งหมายของการวิจัยเป็นหลัก เป็นผลให้ได้รูปแบบฉบับจำลองที่พร้อมจะนำไปทดลองใช้ปฏิบัติการตามกระบวนการวิจัยที่กำหนดไว้ในขั้นต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ

ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ ดังนี้

การปฏิบัติการทดลองใช้รูปแบบ

การนำรูปแบบการพัฒนาบุคลากรตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชนที่พัฒนาขึ้นไปปฏิบัติการใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริงๆ โดยการดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยพบว่าเป็นกระบวนการที่ต้องเตรียมการอย่างรอบคอบ ถูกต้อง ตามหลักและกระบวนการวิจัยดังกล่าว เพื่อให้ผลการปฏิบัติการได้สะท้อนระดับประสิทธิภาพของรูปแบบในทุกๆ ประเด็น เห็นข้อดีข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคในการใช้รูปแบบ อันจะนำไปสู่การประเมินและปรับปรุงรูปแบบต่อไป ซึ่งในกระบวนการปฏิบัติการ มีการดำเนินการประเมินหาประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นและปรับปรุงแก้ไขหลังจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการปฏิบัติการใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตำรวจจริงๆ โดยดำเนินการวัดผลก่อน หลัง นำผลคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างก่อนกับหลังการดำเนินการปฏิบัติการ นอกจากนี้ได้ให้กลุ่มตัวอย่าง

ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบแต่ละหน่วยการพัฒนา ดำเนินการปฏิบัติการแต่ละหน่วยพัฒนา และประเมินผลการดำเนินปฏิบัติการตลอดการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเป็นกลุ่มปฏิบัติการ ได้ยึดหลักการจัดกระทำเพื่อควบคุมตัวแปรที่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงภายในและภายนอกมากที่สุด จึงได้ดำเนินการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการปฏิบัติการให้เหมาะสมและตรงกับวัตถุประสงค์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น เพศชาย 25 คน เพศหญิง 5 คน อายุเฉลี่ย 37 ปี ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่ด้านป้องกันปราบปราม จำนวน 20 คน และไม่เคยเข้าร่วมปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร จำนวน 29 คน (ตารางที่ 5)

2. ผลการดำเนินการปฏิบัติการ

2.1 ระดับการเรียนรู้เปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินการปฏิบัติการใช้รูปแบบ พบว่าหลังการดำเนินปฏิบัติการมีระดับความรู้สูงกว่าก่อนดำเนินปฏิบัติการทุกหน่วยพัฒนา กล่าวคือ หน่วยพัฒนาที่ 1 การพัฒนาบุคลากรภายนอก พบว่าก่อนการดำเนินการปฏิบัติการมีความรู้ระดับน้อย และ ปานกลาง แต่หลังจากการดำเนินการปฏิบัติการระดับความรู้ปานกลาง และระดับมาก เพิ่มขึ้น และหน่วยพัฒนาที่ 2 ก่อนการดำเนินการปฏิบัติการมีความรู้ระดับน้อย และปานกลาง แต่หลังจากการดำเนินปฏิบัติการระดับความรู้ปานกลางและระดับมากเพิ่มขึ้น (ตารางที่ 6)

2.2 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทดสอบก่อนและหลังการดำเนินการปฏิบัติการ

2.2.1 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาบุคลากรภายนอก ระหว่างก่อนกับ หลังการดำเนินปฏิบัติการ พบว่าความรู้ที่เพิ่มขึ้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาบุคลากรภายใน ระหว่างก่อนกับ หลังการดำเนินปฏิบัติการ พบว่าความรู้ที่เพิ่มขึ้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ผลการทดสอบการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ผลการทดสอบการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาบุคลากร ระหว่าง ก่อนกับหลังการดำเนินปฏิบัติการ พบว่าเจตคติที่เพิ่มขึ้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.2.3 ผลการทดสอบด้านทักษะ

ทักษะเรื่องการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ระหว่างก่อนกับหลัง การดำเนินการปฏิบัติการ พบว่าทักษะที่เพิ่มขึ้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ทักษะเรื่องการใช้กรีธาท่าทางในการปฏิบัติหน้าที่ ระหว่างก่อนกับหลัง การดำเนินการปฏิบัติการ พบว่าทักษะที่เพิ่มขึ้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ทักษะเรื่องการพูดในที่ชุมชน ระหว่างก่อนกับหลังการดำเนินการปฏิบัติการ พบว่าทักษะที่เพิ่มขึ้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนกับหลังการดำเนินการปฏิบัติการในด้านความรู้เรื่อง การพัฒนาบุคลิกภาพภายนอก การพัฒนาบุคลิกภาพภายใน และด้านทักษะ เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย การใช้กรีธาท่าทางในการปฏิบัติหน้าที่ และการพูดในที่ชุมชน พบว่าหลังการปฏิบัติโดยผ่านปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการดำเนินการปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติการกิจ ระหว่างก่อนกับหลังการดำเนินการปฏิบัติ พบว่าความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติการ มีความพึงพอใจในระดับมาก และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากการดำเนินการปฏิบัติการ พบว่าผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง การวัดก่อน-หลังการปฏิบัติ การปฏิบัติจะมีความแตกต่างกันในทุกหน่วยพัฒนา กล่าวคือ ระดับความรู้หรือคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง วัดหลังการปฏิบัติจะมีระดับที่สูงกว่าวัดก่อนการปฏิบัติและพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของตำรวจ และเป็นที่น่าสังเกตว่าผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ การมีทักษะในการพัฒนาบุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน และเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ สูงขึ้นเห็นได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการใช้รูปแบบ จึงกล่าวสรุปได้ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีผลทำให้ผู้เข้ารับการปฏิบัติการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น ถึงอย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าในความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดปฏิบัติการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้จะต้องคำนึงและเตรียมพร้อมในหลายๆ ประการ เช่น สถานที่ปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ ช่วงฤดูที่ร่วมปฏิบัติการ รูปแบบเทคนิควิธีการปฏิบัติการ วิทยากร และผู้จัดปฏิบัติการพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ

ที่เกิดขึ้นและดำเนินการแก้ไขไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ก็จะทำให้การดำเนินการปฏิบัติการ ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดขึ้นได้

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ในรูปแบบหลังจากเสร็จสิ้น การดำเนินการปฏิบัติการแต่ละหน่วยการพัฒนา ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.3.1 หน่วยที่ 1 การพัฒนาบุคลากรภายนอก พบว่าเนื้อหาวิชา กิจกรรมและ วิธีการ สื่อและอุปกรณ์ประกอบ และการประเมินผลการดำเนินการปฏิบัติการ มีความเหมาะสม ระดับมาก

2.3.2 หน่วยที่ 2 การพัฒนาบุคลากรภายใน พบว่าเนื้อหาวิชา กิจกรรมและ วิธีการ สื่อและอุปกรณ์ประกอบ และการประเมินผลการดำเนินการปฏิบัติการ มีความเหมาะสม ระดับมาก

จากการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบที่นำไปใช้ปฏิบัติการ โดยกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังจากปฏิบัติแต่ละหน่วยพัฒนาแล้ว พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมมากซึ่งเมื่อพิจารณาจาก ระดับคะแนนเฉลี่ยแล้วเป็นคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างสูงมากจนเกือบเต็มเช่น กิจกรรมและวิธีการ เนื้อหาวิชา สื่ออุปกรณ์ประกอบ และการประเมินผลการปฏิบัติการในหน่วยพัฒนาที่ 1 และ หน่วยพัฒนาที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 2.83 และ 2.78 ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับตำรวจ

2.4 ผลการประเมินการดำเนินการปฏิบัติการในแต่ละหน่วยการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างได้ประเมินการดำเนินการปฏิบัติการในแต่ละหน่วยการพัฒนา หลังจากการดำเนินการปฏิบัติการเสร็จสิ้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.4.1 หน่วยที่ 1 การพัฒนาบุคลากรภายนอก พบว่าวิทยากรมีความเหมาะสม ได้รับความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้และมีความรู้สึกที่ดีและมั่นใจในการมีบุคลากร ภายนอกในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตำรวจ ในระดับมาก

2.4.2 หน่วยที่ 2 การพัฒนาบุคลากรภายใน พบว่าหลังการเข้าร่วมการดำเนินการ ปฏิบัติการสามารถนำไปปฏิบัติได้ ความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการดำเนินการปฏิบัติการ วิทยากร มีความเหมาะสมและมีความรู้สึกที่ดีและมั่นใจในการมีบุคลากรในการเป็นตำรวจ ระดับมาก

จากการประเมินการปฏิบัติการโดยตำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่า รูปแบบและวิทยากรมีความเหมาะสม มีความรู้สึกที่ดีต่อการพัฒนาบุคลากร ผลจากการเข้าปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดี จึงสามารถกล่าวได้ว่าผลจากการใช้รูปแบบที่มีมาก ขึ้นนี้สามารถพัฒนาบุคลากรและเจตคติของตำรวจให้ส่งผลต่อตัวเองและชุมชนพึงพอใจในที่สุด

2.5 ผลการประเมินการดำเนินการปฏิบัติการตลอดการใช้รูปแบบ

กลุ่มตัวอย่างได้ประเมินผลการดำเนินการปฏิบัติการตลอดการใช้รูปแบบหลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการปฏิบัติการทุกหน่วยการพัฒนา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.5.1 ด้านบริบท พบว่ารูปแบบการปฏิบัติการสอดคล้องกับสภาพปัญหา การพัฒนาบุคลากร ความต้องการเข้าร่วมปฏิบัติการ ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร รูปแบบการปฏิบัติการกับสถานการณ์ในการพัฒนาบุคลากร สำหรับใช้ปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ มีความต้องการให้ตำรวจคนอื่นๆ ได้เข้าร่วมปฏิบัติการโดยรูปแบบ นี้ด้วย ระดับมาก

2.5.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าการประสานงานเพื่อให้ตำรวจ เข้าร่วมปฏิบัติการ มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการของผู้ดำเนินการปฏิบัติการ และค่าใช้จ่าย ที่ได้รับจากการเข้าร่วมปฏิบัติการดีและ เหมาะสม ระดับมาก

2.5.3 ด้านปฏิบัติการดำเนินกระบวนการ พบว่าเอกสาร คู่มือผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ มีความเหมาะสม สถานที่ใช้สำหรับการดำเนินการปฏิบัติการและสถานที่จัด walk rally และเข้าค่าย พัฒนาจิตใจ มีความเหมาะสม วิทยากรมีเทคนิควิธีการที่น่าสนใจ ระดับมาก ส่วนระยะเวลาในการดำเนินปฏิบัติการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

2.5.4 ด้านผลผลิต พบว่าสมาชิกเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาบุคลากรตำรวจ ที่พึงประสงค์ของชุมชน มีประโยชน์ต่อตำรวจ ผู้เข้ารับการอบรมมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาบุคลากร ตำรวจ มากขึ้น หลังจากการเข้าร่วมปฏิบัติการ ตำรวจมีความมั่นใจในการพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติการกิจกรรม walk rally และเข้าค่ายพัฒนา จิตใจ มีประโยชน์ต่อตำรวจนำไปปฏิบัติจริงๆ ระดับมาก

จากการประเมินผลการดำเนินการปฏิบัติการตลอดการปฏิบัติ โดยตำรวจ กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า รูปแบบการปฏิบัติการสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการเข้าร่วมปฏิบัติการ และสถานการณ์ในการพัฒนาบุคลากรสำหรับใช้ปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ สำหรับการดำเนินการปฏิบัติการมีความพร้อมสะดวกและเหมาะสมทั้งด้านการประสาน สถานที่ จัดกิจกรรม walk rally และเข้าค่ายพัฒนาจิตใจ งบประมาณ ที่พัก อาหาร และเอกสาร คู่มือผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ สำหรับ ระยะเวลาที่มีความเหมาะสมปานกลาง ซึ่งเรื่องนี้ผู้เข้าร่วมปฏิบัติการเห็นว่าระยะเวลาในปฏิบัติการ กิจกรรม walk rally และเข้าค่ายพัฒนาจิตใจระยะเวลาสั้นเกินไป เพราะมีเนื้อหาที่อยากเรียนรู้ ต้องการฝึกปฏิบัติและการสัมผัสสภาพที่แท้จริงจากการเข้าค่ายพัฒนาจิตใจมากกว่านี้ จากการประเมิน ตลอดการปฏิบัติการตามหลักของ CIPP Model สรุปได้ว่าผลการประเมินอยู่ในระดับสูงมากมีหลาย ประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยเต็ม และเกือบเต็มยกเว้นประเด็นเวลาในการปฏิบัติการเท่านั้นที่อยู่ในระดับ ปานกลาง

2.6 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ ระหว่างก่อนกับหลังการดำเนินการ พบว่าความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ เพิ่มขึ้นในระดับมาก มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากผลการศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ ก่อนและหลังการดำเนินการปฏิบัติการข้างต้น ซึ่งพบว่าภายหลังการดำเนินการปฏิบัติการ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ ดีขึ้น ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดีมาก และจากการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ ก่อนและหลังการดำเนินการปฏิบัติการพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ภายหลังการดำเนินการปฏิบัติการมีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ สูงกว่าก่อนเข้าปฏิบัติการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการสร้างความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติภารกิจของตำรวจ

3. การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ

ในการดำเนินการประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ต่อไป ผู้วิจัยนำผลการปฏิบัติการใช้รูปแบบทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ การสังเกตการณ์ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติการ โดยให้คณะวิทยากร เป็นผู้สังเกต การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย และเป็นการประเมินผลทั้งในตัวรูปแบบและผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ จากการดำเนินการดังกล่าว พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นตามกระบวนการที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เข้าร่วมปฏิบัติ เนื้อหา กิจกรรม การปฏิบัติ สื่อประกอบและการประเมินผล มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบในขั้นตอนที่ 2 ของการสร้างรูปแบบด้วย ถึงแม้จะมีข้อบกพร่อง ปัญหาอุปสรรคในการวิจัย การใช้รูปแบบตามสถานการณ์จริงบ้าง คณะวิทยากรก็ได้ให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุงการนำรูปแบบไปใช้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบหลังจากปฏิบัติการแล้วจะมีเพียงเล็กน้อย

จากกระบวนการพัฒนารูปแบบทั้ง 3 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณลักษณะของตำรวจ ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ที่จะนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์แก่องค์กรตำรวจ และสร้างความประทับใจให้กับประชาชน

สรุป

การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาบุคลากรภาพ
ตำราวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ที่ได้พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอนย่อยและได้ผลวิจัย
โดยสรุปดังนี้

ขั้นที่ 1 การปฏิบัติการโดยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ในขั้นนี้ได้ดำเนินการปฏิบัติการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง
ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง แล้วนำรูปแบบไปปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่างตามกระบวนการและขั้นตอน
การปฏิบัติที่กำหนดไว้ในรูปแบบ และคู่มือการดำเนินการปฏิบัติการของวิทยากร (ภาคผนวก ข)
ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดก่อนและหลังการปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่าง จากการเปรียบเทียบผลต่าง
ของค่าเฉลี่ยก่อน หลังการปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับสูงขึ้น และผลสัมฤทธิ์
การเรียนรู้ เจตคติและทักษะในการพัฒนาบุคลากรภาพตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบอย่างชัดเจน และ
มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สำหรับความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่าทุกหน่วย
พัฒนา ทั้งด้านเนื้อหาวิชา กิจกรรมและวิธีการ สื่อและอุปกรณ์ และการประเมินผล กลุ่มตัวอย่าง
เห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับมาก และเห็นว่าการดำเนินการปฏิบัติการมีความเหมาะสมในระดับ
มากเช่นกัน

ขั้นที่ 2 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบ

ในการปรับปรุงรูปแบบได้นำข้อมูลต่างๆ จากการสังเกตระหว่างดำเนินการปฏิบัติการ
การประเมินรูปแบบ การปฏิบัติการแต่ละหน่วยพัฒนา ตลอดจนการปฏิบัติการตลอดรูปแบบ โดยกลุ่ม
ตัวอย่าง ตลอดจนข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะวิทยากรมาใช้ในการประเมินและปรับปรุง
รูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์โดยผู้วิจัยยึดโครงร่างเดิมที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดย
ผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 2 จึงมีการปรับปรุงรูปแบบจากเดิมไม่มากนักในเรื่องกิจกรรมและวิธีการ
สื่อและอุปกรณ์ และภาษา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทุกประการ ซึ่งการดำเนินการวิจัยดังกล่าวมีข้อควรสังเกตและนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของบุคลิกภาพตำรวจ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นที่ประทับใจต่อผู้พบเห็น นั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

ปัญหาบุคลิกภาพตำรวจที่เกิดขึ้นจากสภาพพื้นฐานและบรรยากาศหรือปัจจัยภายในองค์กร ที่สำคัญคือ ระดับการศึกษา ตำรวจชั้นประทวนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย การศึกษาที่มีอยู่ในวัฒนธรรมองค์กรเองนั้นทำให้บุคลิกภาพในวัฒนธรรมองค์กรเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตน วิธีชีวิตในการทำงานในองค์กร ตำรวจรักษากฎหมาย เป็นเหตุให้ตำรวจมีบุคลิกภาพแตกต่างจากบุคคลอื่นทางด้าน ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก อุปนิสัย นิสัยใจคอ ความสนใจ วิธีการปรับตัว ทักษคติ โครงสร้างทางร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับ Cattel (1964) ที่ว่า อิทธิพลของวัฒนธรรมและสังคมที่มีต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรม สถาบันทางสังคมที่กลมกลืนหรือมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพที่สำคัญที่สุดคือ ครอบครัว และที่สำคัญรองลงมา คือ โรงเรียน สถาบันอาชีพ กลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิก ศาสนา พรรคการเมือง และประเทศชาติ สถาบันเหล่านี้อาจส่งผลต่อบุคลิกภาพ สถาบันที่สนใจจะทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพชนิดใดชนิดหนึ่ง ซึ่งหมายถึงลักษณะบุคลิกภาพที่สังคมนั้นต้องการ อาจรวมอุปนิสัยและบุคลิกภาพเฉพาะ โดยที่สถาบันจงใจผลิตลักษณะที่ต้องการขึ้น องค์กรประกอบด้านนิเวศวิทยา หรือสถานการณ์ อาจส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพ ซึ่งสถาบันในสังคมไม่ได้ตั้งใจ ขณะที่ Good (1959) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นปฏิกริยาทางจิตวิทยาและสังคม โดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล เกี่ยวกับการสังเคราะห์ทางอารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม และปฏิกริยาต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนสิริวรรณ สารนาค (2546) เห็นว่า บุคลิกภาพลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นผลรวมของลักษณะนิสัยทั้งหลาย คุณสมบัติ ความสามารถ และความรู้สึกลึกซึ้งทุกด้าน ตลอดจนแบบแผนการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น และ Levin (1965) เชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อภูมิภาคนั้นๆ บุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นเช่นใด ย่อมแล้วแต่การที่บุคคลรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขาอย่างไร เช่นเดียวกับ Munn (1969) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนเป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม ผลของบุคลิกภาพเป็นปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สถานภาพทางสังคม และอิทธิพลทางวัฒนธรรม

ผลจากการวิจัยที่พบในครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีอยู่ ยังอยู่ในระดับต่ำและสืบเนื่องมาจาก